

„NEM HISZEK A SZTEREOTÍPIÁKBAN”

BARTA ANNA | A Mátrai borvidéken található a Nagygombos Borászat, amelyet a fiatal női borász, a hazai rozék koronázatlan királynője nagy gondossággal és rátermettséggel vezet hosszú évek óta.

Hosszú és izgalmas történelme van a nagygombosi birtoknak. Mit kell tudni erről röviden?

– A gödöllői központtal működtetett nagygombosi birtokot a tokaj-hegyaljai és a ménesi királyi szőlőbirtokok igazgatója, a főnemes Grassalkovich Antal alapította a XVII. században. Huszonöt évvel a Grassalkovich család kihalása után a területet a Deutsch család vásárolta meg egy brüsszeli banktól, későbbi tulajdonosa pedig az ismert író és Kossuth-díjas művész Hatvany Lajos volt, aki Ady Endrét is rendszeresen vendégül látta itt. Hatvany halála után a magyar állam tulajdonába került, és a rendszerváltásig tangazdaságként működött. A birtokot 1999-ben Gál Tibor és Szeremley Huba vette meg. Jelentős fejlesztéseket hajtottak végre, majd Gál Tibor tragikus halála után négy évvel a Barta család tulajdonába került.

– Egészen fiatalon kezdett bele a nagy múltú birtok működtetésébe. Nem ijedt meg az ezzel járó feladatoktól?

– Mivel édesapám, Barta Károly Mádon is működtet egy ismert borászatot, a bor mindig közel állt a szívemhez, így egy szőlész-borász tanfolyam elkezdése után, 21 évesen, kicsit a mély vízbe dobva már a nagygombosi birtok élére kerültem. Szerencsére a francia tanácsadó Nicolas Godebski, valamint a Nagygombos borkultúráját az 1700-as évekig visszamenően ismerő Sági Ferenc személyében két olyan szakember volt a segítségemre, akitől rengeteget tanultam. Nőként nem volt egyszerű ilyen erős személyiségű emberek mellett helytállni a borászatban, s összehangolni a véleményüket, de megbirkóztam a feladatokkal. A birtok talajszerkezeti adottságait és szőlőink fajtaösszetételét figyelembe véve már a kezdetektől

a rozékészítésben láttuk a fő irányt. Gyorsan kiderült, hogy a még Gál Tibor által ültetett gamay fajta lesz a legnagyobb kedvenc, de az ültetvények folyamatos korszerűsítésével szükségesnek láttunk egy „fehér” irányt is kijelölni magunknak.

– Sokak számára a rozé csupán egynyári ital, ehhez képest ön teljesen más felfogás szerint készíti a borokat...

– A rozéra nem melléktermékként, hanem egy önállóan értékelhető különlegességgként tekintek. Bár könnyű és üde rozét is készítek, a gamay esetében hordós érlelést és kevés seprőn tartást is alkalmazok, ennek köszönhetően összetettebb lesz az eredmény. Nagy örömmre ezt a nedűt több csücséterem is a borlapon tartja. A hagyományokat a legkorszerűbb technológiával ötvözve folyamatosan kísérletezek, ezzel igyekezve megtalálni a borok legizgalmasabb arcát.

– Hogyan épül fel a borászat portfóliója?

– A Nagygombos termékesalád a könnyedebb, hétköznapi borokat foglalja össze. A prémium, amely korábban Gróf Grassalkovich néven futott, de 2018 óta már a saját nevemet viseli, a magasabb kategóriát képezi. Ezek összetettebb technológiával készülnek, és a szőlőmunkálatok is nagyobb törődést igényelnek. Nem túl hálás a saját nevemet látni a palackokon, de igyekszem megbirkózni ezzel a feladattal is. Egy borászt mindig az általa készített nedűkön keresztül ítélik meg a fogyasztók, így ha valami nem a tervek szerint alakul, akkor mindenki rám fog mutatni. Egyébként is minden női borászon van egyfajta stigma, miszerint a férfiaknál jobban kóstolnak, és a boraik is érzékenyebbek. Nem tudom, mennyi igazság van benne, de nem hiszek a sztereotípiákban.

– Egy birtok vezetése határozottságot is feltételez. Miként jellemezné önmagát?

– Néha azt érzem, hogy túl sok mindent szeretnék egyszerre megoldani és kipróbálni, ami talán abból fakad, hogy borászként nem sok alkalommal lehet bizonyítani az életben. Remélem, harminc-negyven szüretre még lesz lehetőségem, így ebben a kevés időben igyekszem olyan borokat készíteni, amelyekre büszke lehetek. A borászatban mindig több generációban gondolkodunk, éppen ezért minden cselekedetemmel azon vagyok, hogy aki majd átveszi tőlem a stafétabotot, az tudja értékelni az általam elkezdett munkákat.

– Amikor a Nagygombos élére került, nem érzett édesapja részéről semmilyen nyomást vagy elvárást?

– Nagy segítséget jelentett, hogy a családnak köszönhetően nem a nulláról kellett kezdenem. Sohasem éreztem tehernek azt a rengeteg gondoskodást és tanácsot, amelyet édesapámtól kaptam. Most már egyre több teret biztosít számomra, ami komoly felelősséggel is jár. Minden döntés nagyobb súllyal nyomja a vállamat.

– Sok borász álma Tokaj-Hegyalján készíteni borokat. Nem lett volna könnyebb a család révén itt boldogulnia?

– Csábító gondolat, ennek ellenére az én habitusomhoz Nagygombos passzol a legjobban. Több szabadságom, játéktér van itt, önfeledten tudok kísérletezni, és a szőlőfajtákat tekintve is több lehetőség áll rendelkezésemre.

– Bár Magyarország második legnagyobb kiterjedésű borvidéke a Mátrai, súlyához mérten kevés szó esik róla. Hogyan látja a jelenét?

– Ami az előnye, az a hátránya is: nagyon összetett, színes, és tele van kiaknázatlan lehetőséggel. Bár több kísérlet volt arra, hogy megtalálják az identitását, ezzel még mindig adós a borvidék. Mátrának még nagyon sokat kell alakulnia, főleg egységesednie. Mégis bizakodva tekintek a jövőbe, hiszen sok tehetséges fiatal borász jelent meg itt az elmúlt években. Ők remélhetőleg új lendületet adnak.

– Mit jelent önnek a bor?

– Egy pár nap múlva születendő és további két gyermek anyjaként nyugodtan kijelenthetem, hogy a bor olyan, mint egy gyermek: rengeteg törődést, energiát és szeretetet igényel. Megfelelő időbefektetéssel és gondoskodással a lehetőségeihez mérten ki lehet hozni belőle a legtöbbet.

– Milyen tervekkel várja a jövőt?

– Közel öt éve kezdtek el a Nagygombos Borászat közép-pontjában álló barokk stílusú borház felújítását, de műemlék jellege miatt csak lassan haladnak a munkálatok. Reményeink szerint ezeknek a befejezésével ismét a régi pompájában lesz látható az épület, s többek között gyönyörű kóstolóteremmel és hidegkonyhával várjuk majd az idelátogatókat.

NÉMETHI SÁNDOR